

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 092 142/98-5072
Signatura: ai2cs101

Oblastní pracoviště č. 9
Okresní pracoviště Jičín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Sobotka, Jičínská 136, 507 43 Sobotka
IZO:	102 206 384
Ředitelka školy:	Alena Čelišová
Zřizovatel:	Město Sobotka
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Jičín
Termín inspekce:	13. a 17. listopadu 1998
Inspektor:	Mgr. Jiří Jetel
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, výroční zpráva, organizační řád, povinná dokumentace školy podle zákona č. 258/1996 Sb. (úplné znění školského zákona), učební dokumenty, analýza činnosti školy a koncepční záměry, plány činnosti školy ve školním roce 1998/99, plán práce výchovného poradce, vnitřní řád školy, zápisy z metodických sekcí a úseků, rozpis rozpočtu přiděleného ŠÚ a zřizovatelem, kronika školy, sešit hospitací, zápisy ze schůzek rodičů, zápisy z rozhovoru s ředitelkou školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní škola Sobotka je plně organizovaná škola bez právní subjektivity. V tomto školním roce navštěvuje školu 378 žáků, kteří jsou umístěni v 18 třídách 1. - 9. ročníku. Z celkového počtu žáků je více jak třetina dojíždějících. Součástí školy jsou 2 oddělení školní družiny a nově vzniklý školní klub.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepční záměry školy jsou zpracovány s výhledem do roku 2003 pro jednotlivé oblasti činnosti školy. Vypracovány byly v roce 1996 jako součást závěrečné práce pilotního semináře pro ředitele škol projektu PHARE RES CS 9204/2901/L006. Aktualizace záměrů byla provedena v tomto roce, neboť většina původních záměrů již byla realizována. V současné době je dokončována nová přístavba školy a s ní spojená

rekonstrukce školy. Jedná se o investiční akci v hodnotě 65 milionů korun. Škola tak získává nové moderní prostory pro výuku i rozvoj sportovní činnosti žáků.

Plánování je systematické a vychází z analýzy činnosti školy. Na plánování se podílí všichni vedoucí pracovníci, kteří dvakrát ročně podávají v rámci písemné zprávy o plnění úkolů náměty pro další plánování. Plán práce na školní rok 1998/99 byl připomínkován na zahajovací provozní poradě a schválen byl na první pedagogické radě. Stanovuje konkrétní úkoly pro oblast ekonomickou, materiálně technickou, personální, výchovně vzdělávací a organizační. Současným prioritním úkolem je zabezpečit vybavení nové části přístavby školy odpovídajícím nábytkem a učebními pomůckami. Operativní plánování je uskutečňováno prostřednictvím týdenních plánů práce, kde jsou uváděny veškeré aktuální úkoly, včetně způsobu jejich zabezpečení.

Koncepční záměry jsou reálně stanoveny a postupně, cílevědomě realizovány. Úsilí vynaložené k realizaci záměrů je příkladné. Plánování je systematické, vychází z analýzy činnosti školy v jednotlivých oblastech. Jeho úroveň je nadprůměrná.

2 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

V tomto školním roce se ve všech ročnících vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16847/96-2. Výchovně vzdělávací činnost probíhá plně v souladu s přijatým vzdělávacím programem. Počty týdenních výukových hodin v jednotlivých ročnících i předmětech odpovídají učebnímu plánu. Obsah probírané látky /uváděný v třídních knihách/ koresponduje s učebními osnovami i s vypracovanými tematickými plány. Tematické plány pro výuku jednotlivých předmětů jsou uceleně zpracovány. Do tematických plánů byly začleněny i úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola, které byly schváleny MŠMT ČR s platností od 1. 9. 1998.

Škola v rámci svých současných podmínek nabízí žákům 7. - 9. ročníku pestrou nabídku volitelných předmětů (v 7. roč. - 3, v 8. roč. - 4, v 9. roč. - 6 volitelných předmětů). Skladba volitelných předmětů vychází ze zájmu žáků a možností školy. Povinné předměty byly doplněny v rámci nepovinných předmětů o náboženství. Formou zájmových kroužků jsou vedeny odpolední hodiny individuální péče o žáky s vývojovými poruchami učení. Zde je s úspěchem využívána práce na počítači. Při školní výuce každý z těchto žáků pracuje podle individuálního plánu práce. Tento plán mají k dispozici i jejich rodiče. Tím je zajištěna jejich pomoc při vzdělávání. Péče o žáky s vývojovými poruchami učení je koordinována výchovným poradcem, který vede úplnou a přesnou evidenci o vývoji těchto žáků. Pro žáky s vadou řeči je vykonávána logopedická péče učitelkami s příslušnou kvalifikací.

Školu navštěvují i dva žáci, kteří se s rodiči natrvalo přesídlili ze zahraničí a neumí mluvit česky. Výuka u těchto žáků probíhá v souladu s metodickým pokynem MŠMT ČR č.j. 18062/96-21 ze dne 30. dubna 1996. Škola je i kmenovou školou pro dvě žákyně, které plní zvláštním způsobem povinnou školní docházku v zahraniční škole (předepsané zkoušky vykonávají na příslušném zastupitelském úřadě ČR).

Součástí ročního plánu práce je plán péče o talentované a nadané žáky. Z plánu je zřejmé, že v tomto školním roce bude umožněno žákům zapojit se do čtrnácti rozdílných soutěží a olympiád vyhlášených MŠMT ČR.

V rámci pozitivního naplňování volného času, nabízí škola žákům možnost zapojit se do činnosti dalších pěti zájmových kroužků. Ve škole také pracuje pobočka ZUŠ Jičín v oboru hudebním a výtvarném.

Učební dokumenty jsou řádně plněny, nabídka individuálních vzdělávacích aktivit je dostatečně široká, péče o žáky se speciálními schopnostmi a potřebami je velmi dobře zajišťována. Vzdělávací program je úspěšně naplňován.

3 Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Organizační struktura je zakotvena v organizačním řádu školy. Tento dokument přesně a úplně vystihuje skutečnou strukturu i organizaci řízení školy. Jasně stanovuje i organizaci výchovně vzdělávací činnosti, pravidla hospodaření školy, zásady přenosu informací, způsob provádění kontroly a hodnocení práce. Organizační řád je každoročně aktualizován a je k dispozici všem pracovníkům školy.

Část kompetencí v oblasti řídicí, organizační i výkonné je účelně rozdělena ředitelkou školy mezi vedoucí úseků a vedoucí metodických sekcí. Jednoznačné vymezení práv a povinností těchto pracovníků je uvedeno v jejich popisu práce, který je přílohou pracovní smlouvy. Z obsahu zápisů z jednání jednotlivých úseků a sekcí je zřejmé, že daná struktura řízení je funkční a efektivní.

Pravidla organizace výchovně vzdělávacího procesu jsou blíže zpracována ve vnitřním řádu školy. Odpovědnost pedagogických pracovníků při zabezpečení výchovy a vzdělání, informačního toku a kontroly jsou stanovena v samostatně zpracovaných řádech pro učitele a třídní učitele. Pověření učitelů vedením kabinetů a sbírek je samostatně, písemně provedeno. Přílohou vnitřního řádu jsou provozní řády školní družiny a školního klubu. Součástí vnitřního řádu jsou i "Žákovské zákony" přijaté žákovským parlamentem. Obsah vnitřního řádu je zpracován v souladu s platnými právními předpisy.

3.2 Personální struktura

V současné době zajišťuje výchovně vzdělávací činnost školy 22 učitelů a 2 vychovatelky školní družiny. Provoz školy zabezpečuje 5 provozních pracovníků.

Všichni učitelé mají vysokoškolské pedagogické vzdělání. Přestože se pedagogický sbor jeví jako stabilní, jeho struktura není z hlediska zajištění kvalifikovanosti výuky vyhovující. Některým učitelům chybí odpovídající odborná způsobilost pro výuku, kterou zajišťují. Vzhledem k nedostatku učitelů pro I. stupeň základní školy, je zde výuka zajišťována ze 32 % učiteli II. stupně. Na II. stupni je 35,4 % všech vyučovacích hodin vyučováno učiteli bez odpovídající odborné způsobilosti k výuce daného předmětu. Nízká kvalifikovanost výuky je zejména v předmětech zeměpis /100 % hodin neodborně vyučováno/ a dějepis /neodborná výuka v 75 % hodin/. Z výchovných předmětů je výtvarná výchova vyučována ze 78,6 % neodborně a tělesná výchova z 50 %.

Vedení školy se snaží ve spolupráci se ŠÚ Jičín o provedení změny v personální struktuře tak, aby pokud možno veškerá výuka byla kvalifikovaně zajištěna. V souvislosti se stabilizací pedagogického sboru byl požádán zřizovatel školy o zajištění bytů pro nové učitele.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Další vzdělávání učitelů se uskutečňuje na základě plánu vzdělávání, který stanovuje vzdělávací priority vzhledem k potřebám školy. Na základě návrhu

metodických sekcí jsou do plánu zařazovány i některé nabídky z kalendáře vzdělávacích akcí SŠ Jičín a kalendáře programů PC Hradec Králové. Přehled o účasti jednotlivých učitelů na dalším vzdělávání je podrobně veden. V rámci hospitační činnosti je sledováno jak učitelé využívají získané poznatky ve výuce. V minulém školním roce se učitelé účastnili 92 vzdělávacích akcí. Účast na dalším vzdělávání je sledována i v rámci kritérií pro hodnocení pracovníků.

V oblasti péče o odborný růst pracovníků je zvláštní pozornost věnována začínajícím učitelům, pro něž jsou vypracovány programy uvádění.

Organizační struktura školy je účelně stanovena, řízení je efektivně zajištěno. Přestože personální struktura školy není z hlediska odborné způsobilosti učitelů zcela vyhovující, je maximálně využívána. Vedení školy prokazatelně usiluje o zajištění vhodné personální struktury a její stabilizaci. Vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá plánovaně, v souladu s potřebami školy. Úroveň odborného a pedagogického řízení je nadprůměrná.

4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Na kontrolní činnosti se podílí všichni vedoucí pracovníci. Samostatný plán kontrol není vypracován. Konkrétní úkoly v oblasti kontroly jsou jednoznačně stanoveny v rámci popisu práce vedoucích pracovníků. Zde je současně uveden termín a způsob vyhodnocení. Výsledky kontrolní činnosti jsou s případnými návrhy na řešení zjištěných nedostatků předkládány ředitelce školy neb k projednání pedagogické radě. Ředitelka výsledky zhodnocuje a stanovuje následné kontroly, pedagogická rada ukládá opatření v oblasti výchovně vzdělávací. Plnění usnesení pedagogické rady je kontrolováno na příští poradě. Pravidelné vyhodnocování plnění ročního plánu školy je prováděno na provozních poradách, jak vyplývá z předložených zápisů. Kontrola vedení povinné dokumentace je prokazatelně prováděna.

Výsledky práce v oblasti výchovně vzdělávací jsou sledovány hospitační činností i v rámci činnosti metodických sekcí /doloženo zápisy/. Hospitační činnost je prováděna na základě plánu hospitací, který je rozpracován na jednotlivé kalendářní měsíce. Plán je doplněn o přehled zaměření hospitační činnosti na I. a II. stupni. Vykonané hospitace jsou evidovány v sešitu hospitací. Zvláště je pro každého učitele zavedený sešit o hospitačních pohovorech a hodnocení jeho práce. Zápisy dokládají i vývoj a odborný růst jednotlivých učitelů. V uplynulém školním roce vykonala ředitelka školy 65 hospitací a hospitačních rozborů. Její zástupkyně (vedoucí úseku pedagogického) vykonala 24 hospitací. Vzájemné hospitace mezi učiteli jsou uskutečňovány neplánovaně.

Čtvrtletní zhodnocení výchovně vzdělávacích výsledků je prováděno na pedagogických radách, kde třídní učitelé předkládají písemné zprávy hodnotící prospěch a chování žáků. Ve zprávách jsou uváděny i výsledky práce žáků s vývojovými poruchami učení. S těmito výsledky jsou seznamováni i rodiče, kteří tak mohou porovnávat účinnost individuálních plánů práce.

Pro hodnocení pracovníků jsou zpracovány jako příloha organizačního řádu kritéria pro přiznání osobního příplatku a kritéria pro rozdělení finančních prostředků vyčleněných na odměny. V obou dokumentech je stanoven bodový systém, který umožňuje posoudit kvalitu práce i osobní přínos učitele pro zkvalitnění výsledků výchovně vzdělávací práce. Na hodnocení učitelů a vychovatelů se podílí i metodické sekce. Výše osobních příplatků je diferencovaná, hodnocení pracovníků je podložené a pracovníky je akceptováno.

Kontrolní systém je funkční, zpětná vazba je zajištěna. Úroveň prováděné kontroly a hodnocení je nadprůměrná.

5 Informační systém - vnitřní a vnější

Pravidla určující vnitřní komunikační a informační systém jsou jednoznačně formulována v organizačním řádu školy. Tato pravidla přesně stanovují způsob zajištění oboustranného toku informací mezi řídicími pracovníky, učiteli a žáky. Přílohou k této části organizačního řádu je jednací řád pedagogické rady a spisový řád. Pro přenos informací jsou využívány jak porady společné, tak i dílčí porady úseků a sekcí. Pedagogická rada se schází šestkrát ročně. Její usnesení je podepisováno všemi členy rady. Dílčí porady úseků a sekcí jsou konány dle potřeby. Zápisy z jejich jednání ukazují i na funkčnost stanoveného informačního systému. Veškeré významné informace jsou též zveřejňovány na informačních nástěnkách.

K přenosu informací je využíván i školní časopis vydávaný žáky 8. ročníku a čtvrtletník, který je zpracováván žáky I. stupně. Ve škole je zřízen "Žakovský parlament", který jednou měsíčně se schází na informační schůzce s ředitelkou školy. Žáci mají možnost získávat informace i od výchovného poradce a protidrogového preventisty v době jejich konzultačních hodin.

Rodičům jsou informace podávány na plánovaných třídních schůzkách a konzultačních dnech. Na konzultační dny přicházejí společně rodiče se žáky. V loňském roce 71 % rodičů využilo konzultačních dnů k získání informací o školních výsledcích svých dětí. Z třídních schůzek jsou vedeny zápisy. Podněty a připomínky rodičů škola využívá ke zlepšení své činnosti.

Na veřejnosti se škola úspěšně prezentuje pořádáním řady vlastních akcí. V uplynulém školním roce uspořádala škola celkem 29 kulturních akcí a z toho 8 akcí pro veřejnost. K nejvýznamnějším akcím patřila "Vánoční akademie školy", uspořádání hospitace pro učitele I. stupně z okresu Jičín (předvedeny zde byly způsoby práce s pomůckou DIDA), nebo uspořádání 42. ročníku Šrámkovy Sobotky (akce byla zařazena do Exodu ŠS). Škola se ve spolupráci se Střediskem kultury Sobotka významným způsobem zapojila do oslav 500. výročí povýšení Sobotky na město. Uspořádala i Den otevřených dveří, kde byla veřejnost seznámena s bohatou historií i současností školy. O veškerém dění ve škole je možno se dozvědět z kroniky školy neb knihy "ze života školy", která je doložena bohatou fotodokumentací. Oba tyto dokumenty jsou zpracovány na vysoké úrovni a dokládají to, že škola se stala nositelkou kulturního a společenského života města. O činnosti školy se lze dočíst i ve Zpravodaji Šrámkovy Sobotky.

Vnitřní informační systém je propracovaný a funkční. Informovanost veřejnosti o činnosti školy je vysoká. Informační systém lze hodnotit jako vynikající.

6 Vedení povinné dokumentace

Ke kontrole byla předložena veškerá povinná dokumentace dle § 38a, odstavec 1, písm. a) - l) zákona č. 258/1996 Sb. (úplné znění školského zákona).

Dokumentace je řádně vedena na platných tiskopisech SEVT. Z hlediska formální ani obsahové stránky jejího vedení není připomínek. Úroveň vyplňování dokumentace je příkladná.

Při kontrole povinné dokumentace nebyly shledány žádné nedostatky. Úroveň vedení dokumentace je nadprůměrná.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 je zpracována v souladu se zněním § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní zprávě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Vypovídací hodnota zprávy i její forma zpracování jsou na vysoké úrovni. Zpráva podává nezkrácený obraz o činnosti školy a její obsah odpovídá zjištěným skutečnostem. Je využívána jako nástroj zpětného hodnocení činnosti školy. Součástí jejího obsahu je uvedení i hlavních cílů školy pro příští školní rok. Obsah zprávy byl projednán a schválen pedagogickou radou v souladu s uvedeným zákonem.

Úroveň zpracování výroční zprávy je nadprůměrná, zpráva je využívána pro další činnost školy.

8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola hospodaří s prostředky přijatými z rozpočtu školského úřadu a rozpočtu zřizovatele. Na základě posouzení toho, jak účelně jsou využívány jednotlivé položky rozpočtu lze konstatovat, že finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně, v souladu s účelem jejich poskytnutí. Jejich využití je ve prospěch žáka a výchovně vzdělávacího programu.

Ve škole je zaveden dostatečný počet volitelných předmětů, které vhodně doplňují výuku základních předmětů. Dělení tříd na skupiny je prováděno v souladu s příkazem ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. 10/1997. Škola nepřekračuje parametry maximální hranice počtu odučených hodin na základní škole, které jsou stanoveny uvedeným příkazem. Materiálně technické vybavení školy je postačující pro realizaci výchovně vzdělávacího programu. Nová přístavba řeší problém nedostatečných prostor školy a chybějící tělocvičny.

Prostředky přidělené na rok 1998 školským úřadem jsou o 1,1 % vyšší než v předchozím roce. Jejich rozdělení na jednotlivé položky se však proti roku 1997 odlišuje. Rozpočtová částka vyčleněná na věcné náklady byla stanovena výrazně nižší (v roce 1997 činila 218 440 Kč a nyní 140 000 Kč). To se projevilo ve snížení finančních prostředků plánovaných na další vzdělávání učitelů a nákup učebních pomůcek. Ke dni 1. 11. 1998 bylo vyčerpáno na nákup učebních pomůcek zhruba 3 000 Kč, na nutné doplnění stavu učebnic 105 000 Kč a na další vzdělávání učitelů 10 000 Kč.

Finanční prostředky poskytnuté z rozpočtu zřizovatele odpovídají požadavkům na rozpočet školy a postačují k zabezpečení provozu školy. V letošním roce bylo 15,5 mil. korun vyčleněno na dokončení přístavby a rekonstrukce školy.

Z provedeného rozboru čerpání rozpočtu v jednotlivých položkách ke dni 1. 11. 1998 vyplývá, že finanční prostředky jsou plánovaně a účelně vynakládány.

Efektivita využívání přidělených finančních prostředků vzhledem k realizaci vzdělávacího programu je nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Řízení školy je na velmi dobré úrovni. Základem řízení je uceleně vypracovaná koncepce řízení, která vychází ze zevrubné analýzy činnosti školy. Charakteristickým rysem školy je její bohatý kulturně společenský život, který je založený na vlastních kulturních tradicích školy a zdravých mezilidských vztazích.

Pro výkon inspekční činnosti byly ve škole vytvořeny velmi dobré podmínky.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- pro zvýšení kvalifikovanosti výuky je nutné zajistit změnu personální struktury,
- vzhledem k budoucím podmínkám pro rozvoj sportovní činnosti je vhodné zřídit při škole "Centrum sportu" /předpokladem však je dostatečná podpora města a školského úřadu/.

razítko

Podpis inspektora:

Mgr. Jiří Jetel v.r.

V Jičíně dne 10. prosince 1998

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzala dne 18. 12. 1998

razítko

Podpis ředitelky školy Alena Čelišová v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Sobotka	11. 1. 1999	092 142/98-5072
Školský úřad: ŠÚ Jičín	11. 1. 1999	092 142-1/98-5072

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	připomínky nebyly podány